Dnyanganga Shikshan Prasarak Sanstha, Wanoja
Affilated to Sant Gadge Baba Amaravati University
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
website : www.smtsalunakabairaut.com Mail : srcwanoja@gmail.com
NAAC Reaccredited Grade 'B' with CGPA 2.46
College Code 706
President
Smt. Kamlabai J. Raut
Principal
Dr. Devendra R. Gawande
M.P.Ed.,Ph.D.
Mob.9970732667

No........................ Date........................

Declaration

This is to declare that the information reports, true copies and numerical data etc.furnished in this file as supporting documents is verified by IQAC and found correct.

Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, Tq.Mangrulpir, Dist.Washim (M.S) 444402, Wanoja

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Smt. Salunkabai Raut Arts and Commerce College, Wanoja Dist: Washim

Best Practice No 1

Title of the practice: - Save Forest, Save Wildlife and Save Human Being

1. Objectives of the Practice:

- To make students aware about the importance of saving the forest and Nature.
- To create awareness about the Forest and wildlife and environment among the local villagers. To save wildlife and to conserve the forest and environment.
- To make the villagers and students to know the importance of wild animals, trees and various medicinal plants.
- To stop cutting of woods and hunting the wild animals of the forest by creating awareness among the villagers through the forest department and the students.
- To discharge social responsibility by saving human beings in various ways.
- To help the injured people by admitting them in the hospital.

2. Context:

The forests are important for the health and well-being of people, wildlife and our planet. They are home to roughly two-thirds of all land dwelling plants and animal species. But unfortunately Deforestation is increasing day by day. In order to fight against catastrophic climate change and global warming we have to stop deforestation. Our institution is situated in the forest area. There is a sanctuary named Katepurna 2 km away from the college. The people of this area know the forest but do not understand the importance of trees, wildlife and the forest. The villagers used to cut the trees for the purpose of cooking. As well as the villagers as they do not know the importance of wild life, they use to hunt the wild animals. The college tries to prevent them from hunting the wild animals and cutting the trees through our students. The college takes every step to help and save the wild life and forest. One of the missions of our institutions is to discharge social responsibility and accountability. Our students help people in various ways such as saving people who are wounded in road accidents, save people who have been caught in home fire, save snake bitten people and to help the police department to find drowned people.

3. Practice:

Every year at the beginning of the session, the college organizes the Forest study tour to the Katepurna Sanctuary. Near about 75 to 100 students participate in the tour. The forest officers and guards guide the students and provide information of various types of trees, medicinal plants,

wild animals etc. and also make students understand the importance of preservation of forest. The students, after understanding the importance of trees create awareness among their parent's family and Society. The students help the injured animals as well as save them. The students with the help of forest department do valuable work for the wildlife and the forest. Our students are always ready to discharge the social responsibility. Whenever the unfortunate incident happens our students go there and help the needy people.

4. Evidence of success:

- We have signed an MOU with the forest department for saving forest and wildlife.
- The Disaster Management Team of our College is also the member of District Disaster Management Authority, Washim
- Due to this practice there is a decrease in cutting the trees.
- Plantation program are arranged in the college campus as well as in the village. Near about **50** trees have been planted during the last year.
- Due to this practice the students have saved near about 200 various kinds of snakes during the year such as;

1. Venomous snakes:- Spectacle cobra, Common Kraite, Russell viper, saw scaled Viper.

2. Non Venomous Snake: - Rat snake. Checkred kill back, Grass Snake, Banded Kukri Indian Rock python, Common Trinket Snake, wolf Snake, Striped kill back

3. Semi Venomous Snake:- Common cat snake, Green wine Snake, Sand Snake

4. Rare snakes: - Red Sand boas, Persian albino cobra. Indian Eggs eater

- The students have saved near about 8 injured animals such as Leopard, owl, Antelope, Fox. Nilgay, Wild Monkey ,Wild boar, Porcupine
- The students have saved near about **5** birds
- The college students have built 6 artificial water bodies for the wild animals to quench the thirst of them in the hot summer during the last year.
- The students got familiar with the nature and various plants like Nirguda, Raktac Ghuyira, Gunj, Arjun Yellow Silk cotton Tree / TorchTree etc.
- The college students have preserved 251 rare plants of Yellow Palash and rarest 4 White palash
- Our student Prevented hunters from the hunting of Antelope, Rabbit, Monitor Lizard. Grey Froncolin , wild boar
- Distributed water by tanks to the people located in tribal area in the year 2023-24
- Saved **10** people who were injured in various accidents during the last five years
- Our students saved **05** snake bitten people.

- Various awareness program regarding wildlife and forest conducted during the last years. Such as
  1. 1 Awareness Program regarding forest fire were conducted in surrounding area.
  2. 1 Wildlife human conflicts Program Were conducted.
  3. 18 Snake awareness and Snake Bite Management Programs were conducted
- Our Disaster Management Team has got the award of district level as well as university Level for remarkable work.

5. Problems Encountered:

- A tour in the forest is a risky program.
- Due to lack of enough human resources, it becomes really difficult to keep watch on every student while wandering in the forest.
- It is very difficult to prevent the villagers from hunting as well as cutting the trees for firewood.
- Our students save people at the risk of their lives.
- Lack of Financial resources.
- Our students, who work for saving animals from the poaching, get threatened from the poachers.

Contact Details :-

Name of Principal :- Dr. Devendra R. Gawande

Mobile :- 9970732667

Name of Institution :- Smt. SalunkabaiRaut Arts and Commerce College Wanoja Ta. Mangrulpir Dist. Washim Pin. 444402

Accredited Status :- Second Cycle with B Grade CGPA 2.46

Work Phone :- 07256268012

Website :-www.smtsalunkabairaut.com

Email Id :-srcwanoja@gmail.com

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

35

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
श्रीमती साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय
वनोजा, ता.मंगरूळपीर जि.वाशिम 0706

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Mangrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Rescue cobra From Regional Forest Mangrulpir - Karanja

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402
WANOJA

Rescue Cobra From Pedgoan

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402

५.५ फुट लांब अजगराला जीवदान देवून सुखरुप पर्यावरणात सोडले

फुलचंद भगत

वाशिम:- अकोला जिल्ह्यातील बार्शीटाकळी तालुक्यातील वाघा गड येथील गुप्तेश्वर महाराज संस्थान च्या स्वयंपाकघरात सकाळच्या सुमारास एक मोठा साप तेथील काम करणाऱ्यांना दिसला.

त्यांनी लगेच वाईल्ड लाईफ कंझर्वेशन टिम वाशिम शाखा वनोजा व साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय आपत्ति व्यवस्थापन बचाव पथक वनोजा चे सदस्य आदित्य इंगोले यांना माहिती दिली.

माहिती वरून आपले सहकारी राहुल राठोड, वैभव गावंडे व शुभम हेकड, राहुल साखरे यांच्या सोबत घटनास्थळी दाखल झाले. पाहणी केली असता तो साप ५.५ फुट लांब अजगर (Indian Rock Pythan) होता. यावेळी सदस्यांनी या अजगराला वाशिम जिल्हयाचे मानद वन्यजीव रक्षक यांच्या मार्गदर्शनाखाली सुरक्षित रित्या रेस्क्यू केला व नंतर बार्शीटाकळी वनपरिक्षेत्र अधिकारी श्री. डांगे यांना माहिती देऊन वनरक्षक सौ. धोत्रे यांच्या मदतीने तिवसा येथील वनपरिक्षेत्रामध्ये सोडत अजगराला जीवदान दिले.

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402

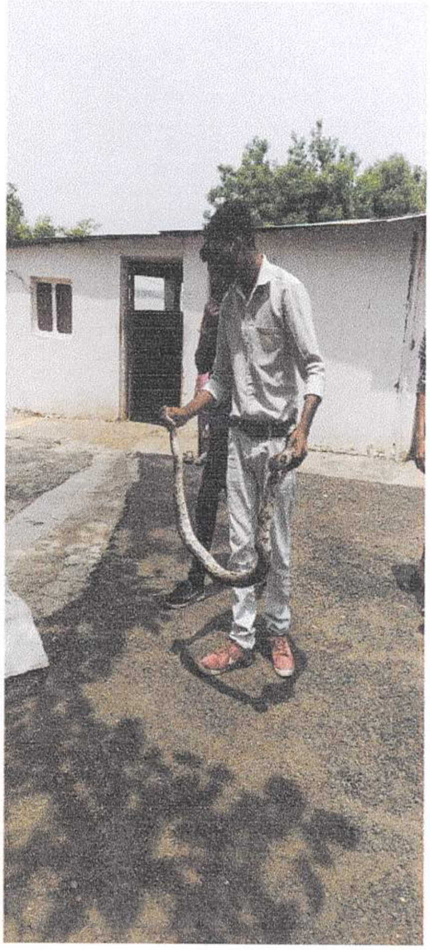

Palash conservation: - Rare yellow-250

Coserved 250 rare yellow Palash

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

दुर्मिळ मांडूळ सापाला जीवदान

वाशिम संदेश, फुलचंद भगत

वाशिम:-मंगरुळपीर तालुक्यातील वनोजा येथे निघालेल्या दुर्मिळ मांडूळ सापाला श्रीमती. साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा रासेयो आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाचे सर्पमित्र यांनी वनविभागाच्या मदतीने जंगलात सोडत जीवदान दिले.

दि.१जुलैच्या दुपारी वनोजा येथील सुभाष टोंचर यांच्या गोठ्याजवळील विटांच्या ढिगार्यात त्यांना एक साप जाताना दिसला. त्यांनी लगेच संबंधित घटनेची माहिती श्रीमती. साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा रासेयो आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाचे सर्पमित्र शुभम हेकड यांना दिली. माहिती वरून सर्पमित्र शुभम हेकड, प्रविण गावंडे व आदित्य इंगोले घटनास्थळी दाखल झाले.व विटांच्या ढिगार्यात असलेल्या ४ फुट लांब बिनविषारी दुर्मिळ मांडूळ सापाला सुरक्षित रित्या रेस्क्यू केले. सदर घटनेची माहिती कारंजा-मंगरूळपीर वनपरिक्षेत्राचे वनाधिकारी श्री. अमित शिंदे यांना दिली. नंतर वनपाल श्री. नवलकर व वनरक्षक श्री. जामकर यांनी सापाचा योग्य पंचनामा करून सदर सापाला निसर्ग अधिवासात सोडत जीवदान दिले. हा साप दुर्मिळ प्रकारात मोडत असुन ४ वर्षामध्ये वनोजा परिसरात फक्त ४ मांडूळ साप रेस्क्यू करून निसर्ग अधिवासात सोडण्यात आले. हा साप जिथे असेल तिथे पैशाचा पाऊस पडतो, गुप्तधन असते व इतर अंधश्रद्धेपोटी याची तस्करी होते. तसेच मोठ्या रोगांची औषधी निर्माण करण्यासाठी याचा वापर होत असल्याने आंतरराष्ट्रीय स्तरावर देखील लाखो, करोडो रुपयांमध्ये याची तस्करी होते.

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE, WANOJA
Tq.Mangrulpir, Dist.Washim (M.S.) 444402

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402

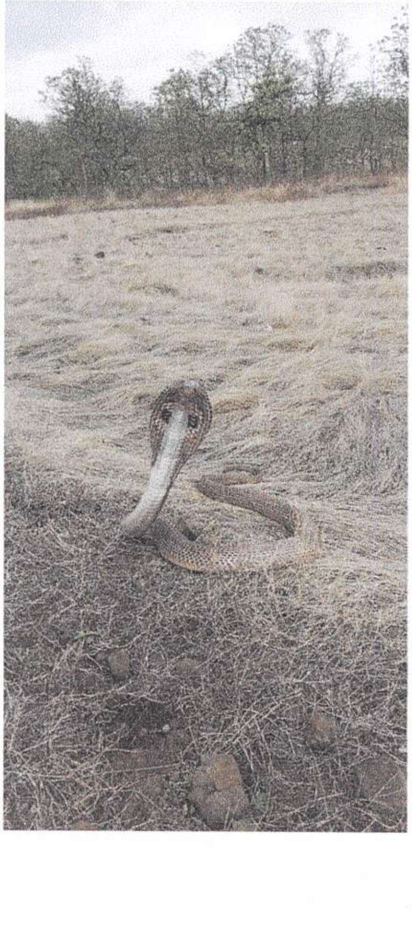

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402

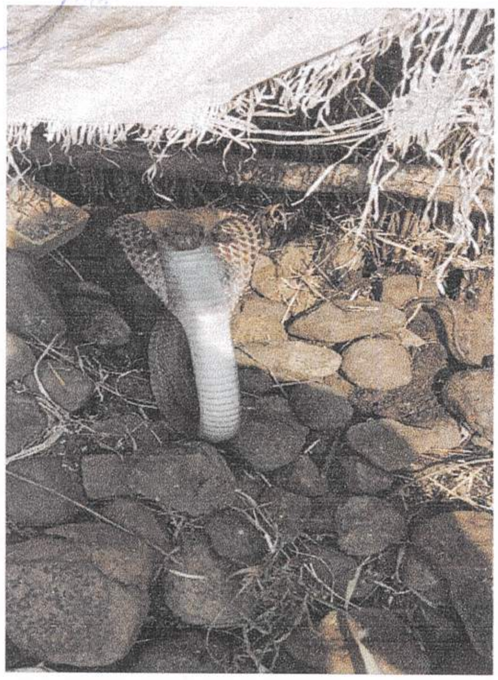

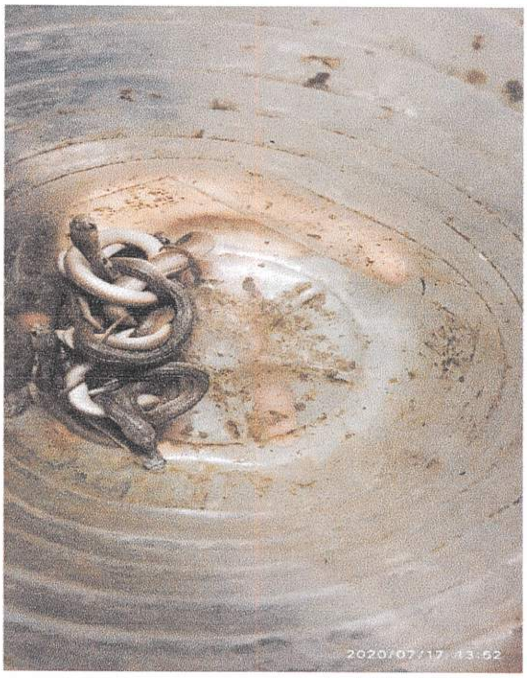

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE * WANOJA *
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S) 444402

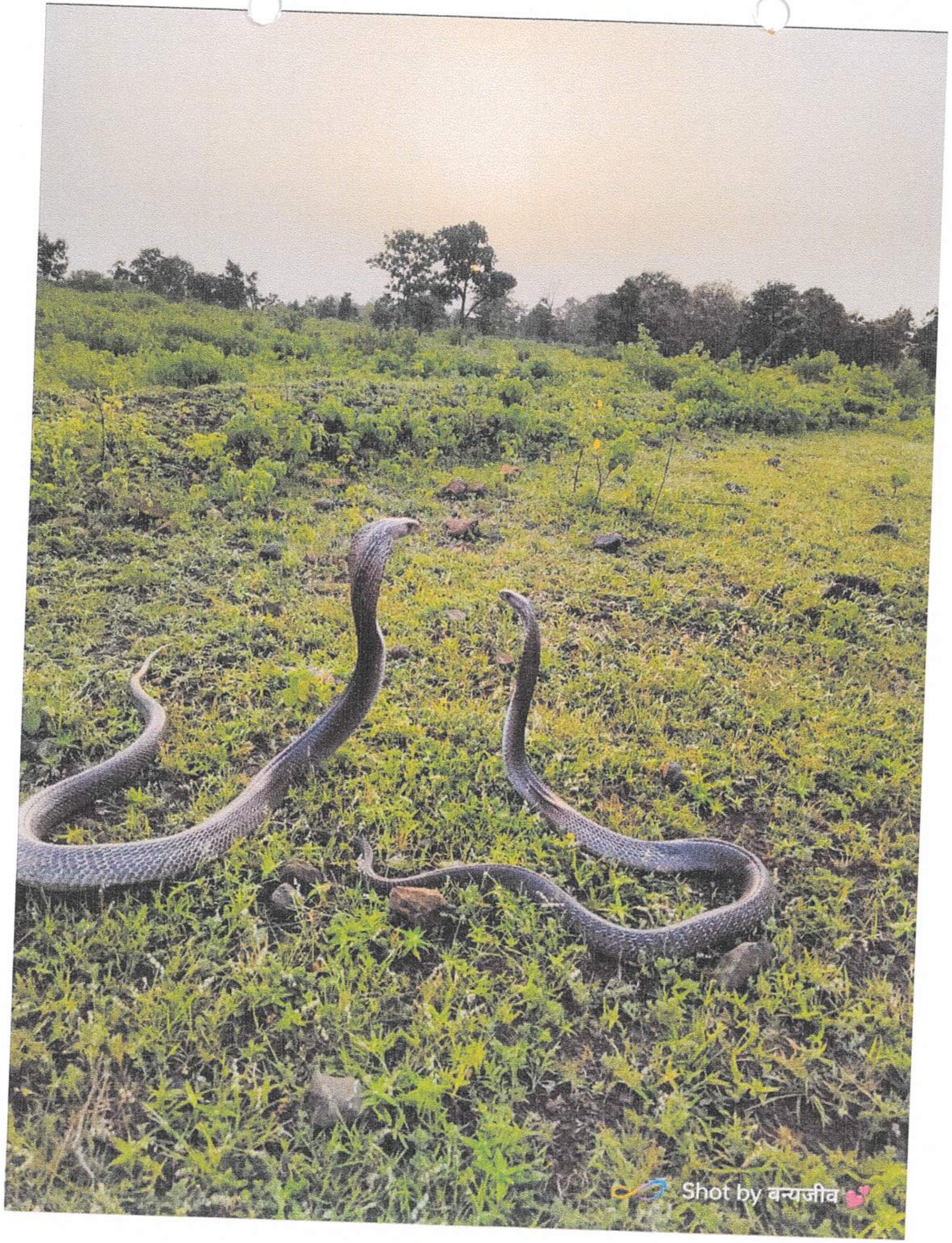

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

A 5.5 feet venomous snake that was released at Pedgaon was safely rescued and released into its natural habitat.

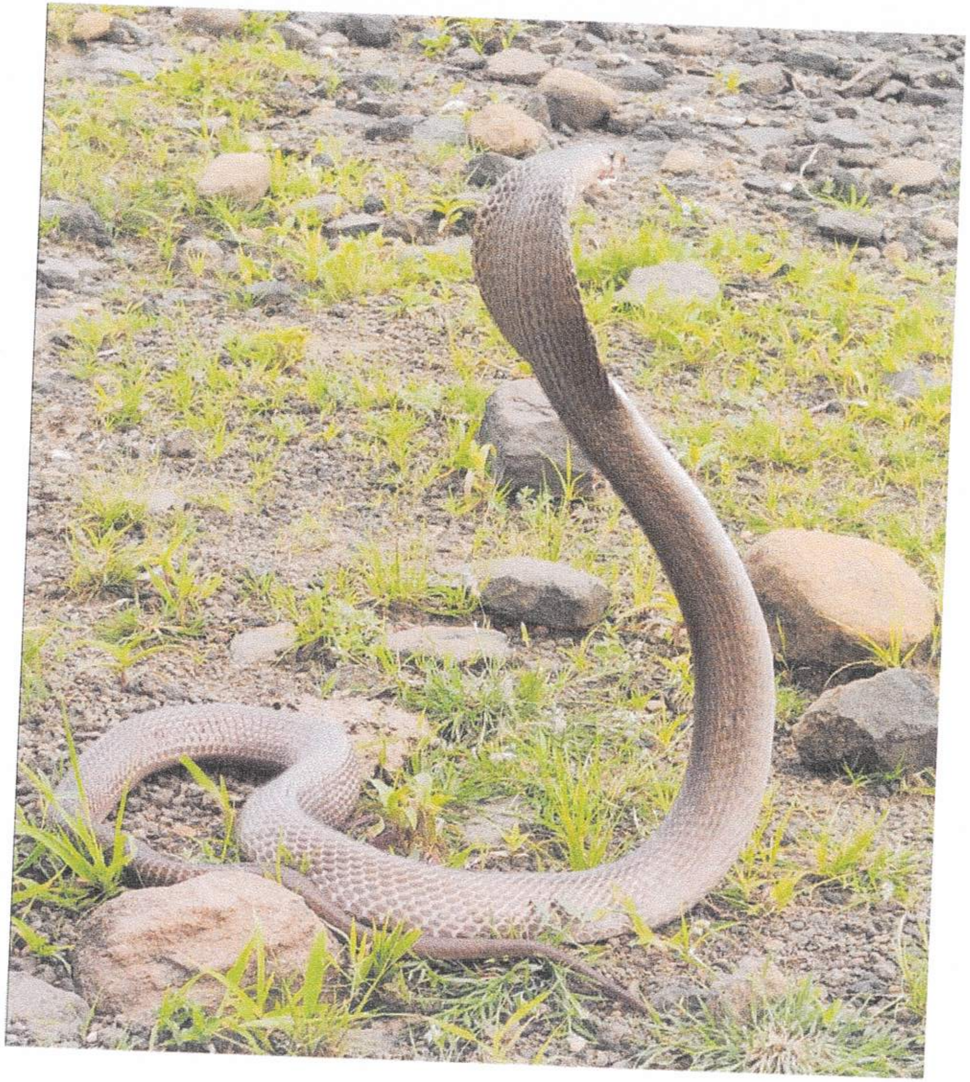

SMT SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE ✱ WANOJA ✱ Tq.Mangrulpir, Dist.Washim (M.S) 444402

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI ... COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402
WANOJA

निसर्गाची किमया न्यारी ; वनोजा परिसरात दुर्मिळ पिवळ्या पळसासोबत च दुर्मिळ सोनसावर फुलला

मंगरूळपीर (प्रमोद सावळे)
दैनिक विदर्भ न्यायव्रती

मंगरुळपीर तालुक्यातील वनोजा परिसरात निसर्गाची किमया पहायला मिळत आहे. दुर्मिळ पिवळ्या पळसाचे अस्तित्व असलेल्या वनोजा येथून च जवळ असलेल्या काटेपूर्णा वन्यजीव अभयारण्यामध्ये दुर्मिळ असलेला सोनसावर देखील फुलला आहे. वनोजा येथील च पर्यावरणप्रेमी युवकांनी याचा शोध लावला आहे.

याला मराठी मध्ये गणेर (Yellow silk cotton tree) असे म्हणतात.हा मध्यम आकाराचा असून पानझडी या प्रकारामध्ये मोडतो.हा वृक्ष भारतात मर्यादित भागात च आढळतो. जानेवारी महिन्यातील या वृक्षाची पानगळ होऊन फेब्रुवारी महिन्यात याला मोठी सोनेरी पिवळ्या रंगांची फुल येतात.हा वृक्ष फक्त डोंगरावर वाढणारा असून त्याची रोपे तयार करायची असल्यास ते सहजासहजी तयार होत नाहीत.हा वृक्ष अतिशय उपयुक्त असा आहे इंग्रजी मध्ये याला टॉर्च ट्री असे म्हणतात कारण त्याची वाळलेली लाकडे भुरुभुरू जळतात व खुप वेळ जळतच राहतात. या वृक्षाच्या फांद्यामध्ये विशिष्ठ प्रकारचे तेल असते म्हणून याचा वापर रात्रीची जंगलात भटकंती करताना मशाली म्हणून पूर्वी च्या काळी केल्या जात असे.याचे फळ हे वांग्याच्या आकाराची असून व जांभळया रंगाची असतात.फळे पक्व झाल्यावर फळांना करडा रंग प्राप्त होतो.या फळांमध्ये असलेला कापुस

खुप मुलायम व क्रीम रंगाचा असतो. साध्या व काटेसावरा च्या कापसापेक्षा देखील हा सोनसावराचा कापुस मुलायम असतो.या वृक्षाला धार्मिक महत्त्व देखील असून श्रीलंका येथे मोठ्या प्रमाणात आढळतो.या वृक्षाला डिंकाला कथल्या गोंद असे म्हणतात हा डिंक सुद्ध औषधी उपयोगाचा आहे.या सोबतच याची साल व पाने देखील औषधी गुणधर्मयुक्त अशी आहेत.यांच्या सालिमध्ये मोठ्या प्रमाणात फायबर असल्यामुळे यापासून दोरखंड तयार करतात.

असा हा सोनसावर वृक्ष वनोजा येथील पर्यावरणप्रेमी आदित्य इंगोले,प्रविण गावंडे,सौरव इंगोले,शुभम हेकड दूर डोंगरावर दिसून आला. निष्पर्ण सागच्या जंगलात दुरून पिवळे सोनेरी फुले अक्षरशः नयनतृप्त करीत होते. वाशिम जिल्ह्यातील ही कदाचित पहिलीच नोंद असावी.या आधी सुद्धा वनोजा येथे असलेला दुर्मिळ पिवळा पळस देखील याच युवकांनी शोधुन त्याला प्रकाशझोतात आणले. पिवळ्या पळसाच्या संवर्धनासाठी हे युवक गेल्या ३ वर्षापासून वनविभागासोबत झटत आहेत.त्यांनी कारंजा येथे पिवळ्या पळसाचे शेकडो रोपे तयार केली आहे.या सोनसावर वृक्षाच्या संवर्धनाचा त्यांचा मानस आहे.

Rare palant Sonsawer

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE * WANOJA
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402

सिटी न्यूज सुपरफास्ट
गुरुवार, दि. ७ मार्च २०२४

काटेपूर्णा अभयारण्यात फुलली....
दुर्मिळ सोनसावर वृक्षाची फुले !

सुरेश राठोड ७ मार्च

अकोला : काटेपूर्णा अभयारण्या जवळच असलेल्या वनोजा परिसरात उन्हाळाची चाहूल लागताच निसर्गाची आगळीवेगळी किमया सर्वत्र पहायला मिळते, दुर्मिळ पिवळ्या पळसाचे अस्तित्व असलेल्या वनोजा येथून जवळ असलेल्या काटेपूर्णा वन्यजीव अभयारण्यामध्ये अत्यंत दुर्मिळ असे सोनसावर फुलांचे झाड सर्वांना आकर्षित करीत आहे. या दुर्मिळ फुलांचा शोध वनोजा येथील वन्यजीव तसेच पर्यावरणप्रेमी युवकांनी लावला आहे.

दुर्मिळ पिवळा पळस

या फुलाला गणेर या नावाने ओळखले जाते. या दुर्मिळ फुलांचा आकार हा मध्यम स्वरूपाचा असून हे वृक्ष हे पानझडी या प्रकारामध्ये मोडतो. सोनसावर हा वृक्ष फक्त भारतातील काही मर्यादित जंगलाच्या परिसरात आढळतो. दर वर्षी जानेवारी महिन्यातील या वृक्षाची पानगळ होऊन फेब्रुवारी महिन्यात याला मोठी सोनेरी पिवळ्या रंगांची फुल येतात. या वृक्षाची वाढ ही फक्त डोंगराळ भागात होत असून याची रोपे सहजासहजी तयार करता येत नाही, सोनसावर वृक्ष अतिशय उपयुक्त असा आहे, इंग्रजी मध्ये याला टॉर्च ट्री असे म्हणतात, कारण त्याची वाळलेली लाकडे जळताना जास्तीत जास्त वेळ परेंत जळत राहतात. सोनसावर या वृक्षाच्या फांद्यांमध्ये विशिष्ट प्रकारचे तेल असते, जुन्या काळी या तेलाचा वापर जंगलात रात्रीला भटकंती करतांना मशाल पेटविन्यासाठी करण्यात येत असे. सोनसावर वृक्षाचे फळे वांग्याच्या आकाराची असून ती घट्ट अशा जांभळ्या रंगाची असून याच्या फळामधील कापसासारखा गर दिसून येतो. या वृक्षाला धार्मिक महत्त्व सुद्धा मोठ्या प्रमाणात असून या वृक्षाची संख्या श्रीलंका येथे जास्त प्रमाणात आढळते,

सोनसावर वृक्षाची साल, पाने तसेच या मधून निघणारे डिंक चा वापर दुर्मिळ औषधी मध्ये केल्या जातो. सोनसावर वृक्षाच्या सालिमध्ये मोठ्या प्रमाणात फायबर असल्याने या पासून दोरखंड तयार करता येतात. सदरचा डोळ्याचेपारणे फेडणारा सोनसावर वृक्ष हा सर्वप्रथम वनोजा येथील पर्यावरणप्रेमी आदित्य इंगोले, प्रविण गावंडे, सौरव इंगोले, शुभम हेकड यांना सर्वप्रथम दूर डोंगरावर दिसून आला. निष्पर्ण सागच्या जंगलात सोनसावर वृक्षाची पिवळी सोनेरी फुले अक्षरशः नयनतृप्त करीत होती. अशा दुर्मिळ समजल्या जाणाऱ्या सोनसावर फुलाची वृक्षाची नोंद ही पहिल्यांदाच वाशिम जिल्ह्यात झाली असावी. या आधी सर्वप्रथम वनोजा येथील पाच निसर्गप्रेमींनी अत्यंत दुर्मिळ अशा पिवळ्या पळसाच्या झाडाची शोध लावला होता. सदरच्या पिवळ्या पळसाच्या झाडाच्या संगोपनासाठी वनोजा येथील निसर्गप्रेमी युवक गेल्या काही वर्षांपासून झटत आहेत, पिवळ्या पळसाच्या लागविसाठी या युवकांनी वन विभागाच्या नर्सरी मध्ये अनेक रोपे तयार केली आहे. यावर्षी पहिल्यांदाच आढळलेल्या सोनसावर वृक्षाच्या संवर्धनाची संपूर्ण तयारी पुन्हा या युवकांनी केली असून पुढील काही वर्षात जास्तीत जास्त सोनसावर ची फुले काटेपूर्णा अभयारण्यात फुलतील असा निर्धार वनोजा येथील निसर्गप्रेमी युवकांनी केला आहे.

◆कटेपूर्णा अभयारण्य मध्ये आम्ही निसर्ग प्रेमी भ्रमंती करतांना

आम्हाला दुर्मिळ असा सोनसावर वृक्ष आढळून आला, या वृक्षाची पिवळी फुले ही डोळ्याची पारणे फेडणारी आहेत, या वृक्षची नोंद पहिल्यांदाच काटेपूर्णा अभयारण्यात आली असून अभयारण्याचे वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांच्या मागदर्शनात येणाऱ्या काळात आम्ही या वृक्षाचे संगोपन करणार आहोत.

आदित्य इंगोले
वन्यजीव तसेच निसर्ग प्रेमी, वनोजा

News Click On Rare Plant Sonsawar

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE CO...
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402

अति दुर्मिळ पिवळा पळस बहरला......

सामाजिक वनीकरण विभागाकडून या दुर्मिळ वृक्षाचे जतन व संवर्धन होणे गरजेचे!

पिवळा पळस म्हणजेच पक्षांचा ज्युस बार

फुलचंद भगत

मंगरुळपीर:-पळस म्हटला की, आपल्या डोळ्यापुढे चित्र पुढे राहत ते म्हणजे वसंत ऋतूच्या आगमनाचा संदेश, आपल्याला लाल, केसरी-भगव्या फुलांच्या बहारातुन फुललेला पळस पुष्पसोहळा. अशा या पळस पुष्पसोहळ्याच्या सौंदर्यात आणखीनच भर पडली आहे. अति दुर्मिळ अशा पिवळ्या पळसाच्या बहाराने!...अति दुर्मिळ पिवळ्या पळसाचे बीजारोपण वनोजा येथील पर्यावरण प्रेमी आदित्य इंगोले

यांनी प्रादेशिक वनविभागाच्या मदतीने वनविभागाच्या रोपवाटिकेत केली आहे.

ऊजाड माळरानावर सर्वत्र भगव्या पळसाच्या फुलांची उधळण सुरू आहे. आगीचे ज्वाळे जसे दिसतात तसे हे पळस सर्वत्र आढळून येत आहे. पण या भगव्या रंगाच्या पळसामध्ये अगदी ताठ मानेने डौलदार अति दुर्मिळ पिवळा पळस देखील आपल्या अस्तित्वाची जाणीव लोकांना करून देत आहे. सर्वत्र भगव्या रंगाचे पळस आणि त्यामध्ये एकटाच पिवळा पळस ताट मानेने उभा राहुन सर्वांचे लक्ष आपल्या कडे खेचत आहे. असाच एक पिवळा वाशिम जिल्ह्यात असलेल्या मंगरुळपीर तालुक्यातील वनोजा येथील

शेत शिवारात आहे. वनोजा येथील पर्यावरण प्रेमी आदित्य इंगोले यांना या अति दुर्मिळ पिवळ्या पळसाचे दर्शन झाले असुन. मागच्या वर्षी पासून ते कारंजा व येडशी येथील प्रादेशिक वनविभागाच्या रोपवाटिकेत वनरक्षकांच्या मदतीने बीजारोपण करून या वृक्षाच्या संवर्धनासाठी अतुलनीय असे पाऊल उचलले आहे. उपवनसंरक्षक श्री. सुमंत सोळंके व पर्यावरण अभ्यासक इंगळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली

आदित्य इंगोले यांनी या पळसाच्या तब्बल ६०-७० रोपे प्रादेशिक वनविभागाच्या मदतीने तयार करून या वृक्षाच्या संवर्धनासाठी पुढाकार घेतला आहे. पिवळ्या पळसाविषयी माहिती अशी की, आयुर्वेदा मध्ये पळसाचे अमुल्य महत्त्व आहे. त्यामध्ये पिवळा पळस हा अनेक औषधी गुणधर्म युक्त असा च आहे. महाराष्ट्रात पळसाच्या चार प्रजाती आढळतात यामध्ये भगवा-लाल-केशरी, पांढरा , पिवळा व काळा यामधील काळा पळस हा महाराष्ट्रात कुठेही आढळला नाही. तसेच पांढरा व पिवळा पळस हा महाराष्ट्रात ५ ते ६ ठिकाणीच आढळतो. यातीलच अति दुर्मिळ पिवळ्या पळसाचे अस्तित्व वाशिम जिल्ह्यातील मंगरुळपीर तालुक्यातील वनोजा शिवारात आहे. संशोधन व संवर्धन न झाल्याने पिवळा पळस हा अति दुर्मिळ होत आहे. पिवळ्या पळसा बद्दल बोलले जाते की, त्याची उगवण क्षमता ही खुप कमी असते पण वास्तविक पाहता पिवळ्या पळसाची उगवण क्षमता हि ८० ते ८५ % एवढी असुन चांगल्या प्रकारे याचे बीजारोपण होत आहे. पळसाच्या पंचागाचा उपयोग आयुर्वेदात केला जातो. पांगरा,काटेसावर या वृक्षाप्रमानेच पिवळा पळस देखील पक्ष्यांचा ज्युस बार म्हणून ओळखला जातो. हा पळस अतिशय औषधी गुणधर्मानी परिपूर्ण आहे. अंधश्रध्देमुळे पांढऱ्या व पिवळ्या पळसावर मांत्रिक टपलेले असतात. वनोजा येथील या पिवळ्या पळसाचे मागच्या वर्षी पासुन बीजारोपण करून अति दुर्मिळ वृक्षाच्या संवर्धनासाठी पर्यावरण प्रेमी इंगोले यांनी पुढाकार घेतला आहे. तसेच सामाजिक वनीकरण च्या माध्यमातून या वृक्षाचे जतन व संवर्धन व्हावे हे त्यांचे मत आहे.

...यंती साजरी

...यांना गुरुस्थानी मानले तरी समाज ...ी खेकडा प्रवृत्ती सोडून सामाजिक ...राष्ट्रीय कार्यात मतभेद सोडून ...व्हावे असे त्यांनी विचार व्यक्त ...प्रसंगी प्रमुख उपस्थितीत गोपाल ... ग्रामपंचायत सदस्य, गणेश परसे ...परसे हनुमान बसेरे विजय चंदेरे ...रसे राहुल परसे प्रकाश परसे प्रविण ...कर चरचरे आदि समाज बांधव ...। होते. सूत्रसंचालन मधुकरराव ...नी केले तर आभार प्रदर्शन अजय ...ांनी तीर्थप्रसाद नंतर कार्यक्रम ...रेत्या संपन्न झाला.

8000 Seeds of veroious plants and trees provid to forest deparment

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S) 444402
WANOJA

अजगराने गिळला मोठा रानबोका !

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

वनोजा ■ आज दुपारी भुर येथील राजु भगत यांच्या शेतात एक भला मोठा साप त्यांना दिसुन आला. यावेळी सदर घटनेची माहिती त्यांनी वनोजा सर्पमित्र तसेच वन्यजीव रक्षक व साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा रासेयो आपत्ती व्यवस्थापन पथकाचे सदस्य आदित्य इंगोले यांना दिली.

माहितीवरून आपले सहकारी नयन राठोड व ज्ञानेश्वर खडसे यांच्या सोबत घटनास्थळी दाखल झाले. यानंतर सदर ठिकाणी पाहणी केली असता, तो अंदाजे ७-८ फुट लांबीचा अजगर होता.तसेच या अजगराचे एक मोठा रानबोका देखील गिळंकृत केला होता. यावेळी अजगराला मोठ्या शिताफीने पकडुन सदर घटनेची माहिती वनविभागाला दिली. सदर अजगराला पाहण्यासाठी शेतकर्यांनी गर्दी केली होती. एवढा मोठा साप शेतात आढळल्याने आजुबाजूच्या शेतकरी बांधवांन मध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण झाले होते.यानंतर आदित्य व त्यांचे सहकारी यांनी उपस्थितांना अजगर सापाबद्दल विस्तृत माहिती दिली. सदर साप हा शेतकऱ्यांचा खरा मित्र आहे असे प्रतिपादन केले. कारण शेतीचे नुकसान करणारे तृणभक्षी जसे कि, हरिण, रानडुक्कर, नीलगाय यांच्या छोट्या पिल्लांना तो आपले भक्ष बनवतो व अन्नसाखळी अबाधित ठेवण्याचे कार्य करतो.

सदर सापाला वन्यजीव अधिनियम १९७२ अंतर्गत संरक्षण दिले आहे. यामुळे साप आढळून आल्यास न मारता सर्पमित्राला पाचारण करण्याचे आवाहन त्यांनी यावेळी केले. यानंतर मंगरूळपीर वनक्षेत्राचे वनपाल सोनोने यांच्या उपस्थितीत रितसर पंचनामा करून सदर अजगराला काटेपूर्ण वन्यजीव अभयारण्यामध्ये सोडत जीवदान दिले. (वार्ता.)

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402
WANOJA

Rescue Monkey from Selu Bazar

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S) 444402
WANOJA

Rescue Monkey From Icca –Nagi

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402
WANOJA

Rescue wildlife from yedshi

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SALUNKABAI RAUT ARTS & COM...
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 44440...

Human disaster management :-

येडशी येथे आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाचे जनजागृती अभियान

देशोन्नती वृत्तसंकलन...

वनोजा ■ येथील साळुंकाबाई राऊत कला व वाणिज्य महाविद्यालय वनोजाद्वारे स्थापन केलेल्या आपत्ती व्यवस्थापन पथकाने ग्राम येडशी येथे जनजागृती विषयक कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. या कार्यक्रमाला येडशीचे तंटामुक्ती अध्यक्ष बाबुराव गजभार तसेच पोलीस पाटील गणेश खारड यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंती निमित्त येडशी येथे ३ जानेवारी रोजी जनजागृती कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यामागे समाजामध्ये घडणाऱ्या विविध नैसर्गिक व सामाजिक आपत्तींच्या जाणीवेने साळुंकाबाई राऊत विद्यालयाच्या आपत्ती व्यवस्थापन पथकाच्या सदस्यांनी उपस्थित नागरिकांना मार्गदर्शन केले. यामध्ये साप समज-गैरसमज, सर्पदंश व्यवस्थापन, ग्रामस्वच्छता, अपघात व्यवस्थापन, वनवणवा, यांविषयी सखोल माहिती दिली. मानवाच्या हातुन होणाऱ्या सामान्य चुकीमुळे, एखाद्याचा जीव जाऊ शकतो, तसेच थोड्याश्या काळजीने अनेकांचे जीव वाचवू शकतात. हा विचार लोकांमध्ये पेरल्या गेला पाहिजे, असे मत स्वयंसेवकांमध्ये आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाने रूजवले. तसेच पोलीस पाटील गणेश खारड व तंटामुक्ती अध्यक्ष बाबुराव गजभार यांनी साळुंकाबाई राऊत कला व वाणिज्य महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले. सदर कार्यक्रम आपत्ती व्यवस्थापन बचाव पथकाचे समन्वयक प्रा.डोंगरे तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. गावंडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयातील आपत्ती व्यवस्थापन पथकाचे सदस्य कु.तृप्ती सिंकटवार, सचिन राठोड, प्रविण गावंडे, प्रविण वानखडे व आदित्य इंगोले यांनी कार्यक्रमामध्ये उपस्थितांना मार्गदर्शन केले.

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts & Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-44...

SALUNKABAI RAUT ARTS & COM.
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402
WANOJA

वन्यजीवांची तहान भागविण्यासाठी, श्रमदानातून कृत्रिम पाण्यावठ्याची निर्मिती

वनोजा : मंगरूळपिर तालुक्यातील आदर्श ग्राम वनोजा जवळ असलेल्या प्रादेशिक जंगलात रखरखत्या उन्हात घोटभर पाण्यासाठी वन्यजीव रानोमाळ भटकंती करतात, अशातच रस्ता ओलांडताना किंवा विहिरीत पडून त्यांना आपल्या जीवाला मुकावे लागते. हिच बाब लक्षात घेऊन वनविभाग (प्रा.) वाशिम यांनी पुढाकार घेत लोकसभा तुन जंगलामध्ये पाणवठे निर्माण करण्याचे ठरविले. याआधी वाईल्ड लाईफफ कंझर्वेशन टिम वाशिम ने लोकसहभागातुन जिल्ह्यातील वेगवेगळ्या प्रादेशिक जंगलामध्ये वनविभागाच्या मदतीने पाणवठे निर्माण केले. वनोजा येथील प्रादेशिक जंगल हे जास्त असल्याने व येथे बाजुलाच काटेपूर्णा अभयारण्य असल्यामुळे या जंगलात वन्यजीवांची संख्या लक्षणीय आहे. वनोजा येथील प्रादेशिक जंगलामध्ये वनविभाग, वाईल्ड लाईफफ कंझर्वेशन टिम वाशिम शाखा वनोजा व साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा रासेयो च्या आपत्ति व्यवस्थापन बचाव पथकाच्या सदस्यांनी श्रमदानातून वन्यजीवांची तहान भागविण्यासाठी उत्कृष्ट २ हजार लिटर चा कृत्रिम पाणवठ्याची निर्मिती केली. यासाठी ३ दिवस वनविभागाचे कर्मचारी, वाईल्ड लाईफफ कंझर्वेशन टिम वाशिम शाखा वनोजा चे सदस्य तसेच साळुंकाबाई राऊत महाविद्यालय वनोजा रासेयो च्या आपत्ति व्यवस्थापन बचाव पथकाच्या सदस्यांनी रखरखत्या उन्हात श्रमदान करून ११ बाय ११ चा बशी च्या आकाराचा व २.५ फफुट खोल २ हजार लिटर च्या कृत्रिम पाणवठ्याची निर्मिती वनोजा येथील प्रादेशिक जंगलामध्ये उपवनसंरक्षक सुमंत सोळंके तसेच कारंजा-मंगरूळपीर वनपरिक्षेत्र अधिकारी अमित शिंदे, मानद वन्यजीव रक्षक गौरव कुमार इंगळे व आपत्ति व्यवस्थापन बचाव पथकाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गावंडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली या पाणवठ्याची निर्मिती करून आज तो पाण्याने भरून आज वन्यजीवांसाठी खुला करण्यात आला. यासाठी वनरक्षक गणेश जामकर, वन कर्मचारी डोखोरे, जाधव सदस्य अनिकेत इंगळे, बुध्दभुषण सुर्वे, व आपत्ति व्यवस्थापन बचाव पथकाच्या सदस्यांनी पुढाकार घेतला.

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE ...
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402

लोकमत

पाणवठ्यांत स्वखर्चाने पाणी | वाइल्ड लाइफ कन्झर्वेशन टीमच्या सदस्यांचा पुढाकार

लॉकडाउनमध्येही वन्य प्राण्यांची तहान भागविण्यासाठी धडपड

लोकमत न्युज नेटवर्क

जंगलातील पाणवठ्यात पाणी भरताना वन्यजीवप्रेमी.

शेलुबाजार: लॉकडाऊन आणि संचारबंदीच्या काळात अनेक अडचणी उद्‌भवत असतानाही वाईल्डलाईफ कन्झर्वेशन टीम मंगरूळपीरच्या वनोजा शाखेचे सदस्य वन्यप्राणी आणि पक्ष्यांची तहान भागविण्यासाठी धडपड करीत आहेत. यासाठी संचारबंदी शिथील असताना सकाळी स्वखर्चाने टँकर घेऊन ही मंडळी जंगलातील कृत्रिम पाणवठे भरत आहेत. त्यामुळे वन्यप्राण्यांची तहान भागविण्यास मदत होत आहे.

कोरोना विषाणुचा संसर्ग वाढत असल्याने शासनाने संचारबंदी लागू केली आहे. त्यामुळे वन्यजिवांचे संरक्षण आणि संवर्धन करण्यासाठी कार्यरत असलेल्या मंगरुळपीर येथील वाईल्डलाईफ कन्झर्वेशन टीमच्या वन्यजीवप्रेमींसह त्यांच्या कोलार आणि वनोजा येथील शाखेच्या सदस्यांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत आहे.

दरवर्षी उन्हाळ्यात जंगलात लोकसहभागातून पाणवठे तयार करण्यासह जखमी वन्यजिवांवर उपचार करण्याचे उदात्त कार्य करणाऱ्या या वन्यजीवप्रेमींना आता मात्र वन्यजिवांसाठी फारसे काही करता येत नाही. तथापि, तहानेमुळे लोकवस्तीत वन्यप्राणी घुसून त्यांचा जीव धोक्यात येण्याची भीती आहे. त्यामुळे या संघटनेचे सर्व सदस्य संचारबंदीत शिथीलता असताना सकाळच्या सुमारास विविध ठिकाणाहून स्वखर्चाने टँकरने पाणी आणत वनोजा येथील जंगलात त्यांनीच लोकसहभागातून तयार केलेले कृत्रिम पाणवठे भरत आहेत. पक्ष्यांची तहान भागविण्यासाठी त्यांनी गेल्या १५ दिवसांपासून हा उपक्रम सुरु केला आहे. या अंतर्गत वनोजा परिसरात असलेल्या जंगलात त्यांनी तयार केलेल्या तीन कृत्रिम पाणवठ्यांत शुक्रवारी पाणी भरले. या पाणवठ्यांतील पाणी जवळपास आठवडाभर पुरते. त्यामुळे या जंगलातील विविध वन्यप्राण्यांना मोठा आधार मिळणार असून, पाण्यासाठी सुरु असलेली त्यांची भटकंती थांबण्यास मदत होणार आहे. (वार्ताहर)

r

लोकमत

कृत्रिम पाणवठ्यांची कामे: लोकसहभागातून उपक्रम

वन्यजीवांची तहान भागवण्यासाठी वन्यजीवप्रेमींची धडपड

लोकमत न्यूज नेटवर्क

वाशिम: उन्हाळ्याला सुरुवात झाली असून, पाण्यासाठी वन्यप्राणी सैरावैरा फिरत असल्याने त्यांचा जीव धोक्यात येत आहे. ही बाब लक्षात घेत, निसर्ग स्पर्श फाउंडेशन या संघटनेतील वन्यजीवप्रेमी सदस्यांनी जंगलात तयार केलेल्या कृत्रिम पाणवठ्यांची डागडुजी करून त्यामध्ये पाण्याची सुविधा उपलब्ध केली आहे. लोकसहभागातून काही नव्या पाणवठ्यांची निर्मितीही त्यांच्याकडून केली जात आहे.

वन्यजीवांच्या संरक्षण आणि संवंधनासाठी झटणारी मंगरुळपीर येथील निसर्ग स्पर्श फाउंडेशन ही संघटना कारंजा, मंगरुळपीर आणि मानोरासह इतर ठिकाणी नियमित विविध उपक्रम राबविते. दरवर्षी त्यांच्याकडून वन्यजीवांच्या संरक्षणाबावत जनजागृती केली जाते, तसेच अपघातातील जखमी वन्यजीवांवर उपचारही करण्यासाठी ते पुढाकार घेतात. त्याशिवाय जंगलात वन्यजीवांसाठी कृत्रिम पाणवठे तयार करून त्यांची तहान भागवितात. ही मंडळी स्वत: यासाठी खर्च करतानाच लोकवर्गणीही करतात. आता उन्हाळ्याला सुरुवात झाली असल्याने, ही मंडळी जंगलात लोकसहभागातून तयार केलेले कृत्रिम पाणवठे दुरुस्त करून त्यात पाण्याची सुविधा उपलब्ध करीत आहेत.

शेतकऱ्यांत जनजागृतीसाठी पुढाकार

उन्हाळा सुरु झाला असताना, पुढील हंगामासाठी शेतकरी शेताच्या बांधावरील काडीकचरा जाळून शेती मशागतीची तयारी करीत आहेत. या प्रकारातून एखादे वेळी जंगलात वणवा पेटून वन्यप्राण्यांचा अधिवास नष्ट होण्यासह त्यांचा जीवही धोक्यात येण्याची भीती आहे. या पार्श्वभूमीवर वनविभागाने सुरु केलेल्या जनजागृती मोहिमेतही निसर्ग स्पर्श फाउंडेशनचे सदस्य सहभाग घेत आहेत.

Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402
WANOJA

लोकमत

आय विटनेस तजवीज वन्यजीवांच्या तृष्णातृप्तीची

उन्हाचा कडाका वाढला आहे. पाण्यासाठी वन्यप्राणी आता भटकंती करू लागले आहेत. अशात शेतशिवार, लोकवस्तीत त्यांचा संचार होण्याची शक्यता आहे. हा प्रयत्न करताना रस्ता अपघातात वन्यप्राण्यांचा नाहक बळी जाण्याची शक्यता आहे. ही बाब लक्षात घेता कारंजा-मंगरुळपीर प्रादेशिक वन विभागाकडून वनपरिक्षेत्र अधिकाऱ्यांच्या जंगलातील कृत्रिम पाणवठे पाण्याने भरले जात आहेत.

Hello Washim
Page No. 2 Feb 23, 2024
Powered by: erelego.com

Pawade
Principal
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, Wanoja
Tq. Mangrulpir Dist. Washim
(M.S.) Pin Code-444402

SMT. SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE
Tq.Mangrulpir,
Dist.Washim
(M.S.) 444402
WANOJA

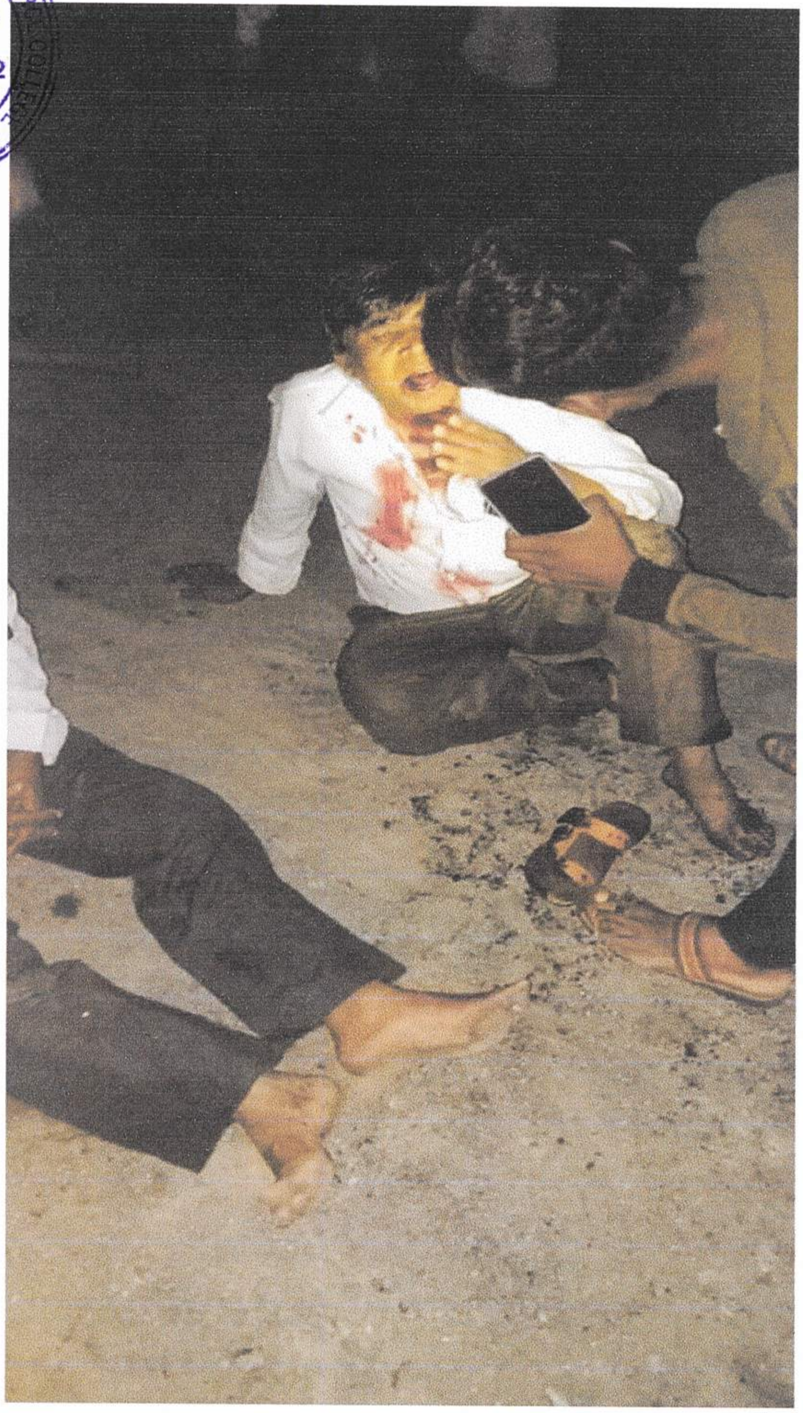

PRINCIPAL,
Smt. Salunkabai Raut Arts &
Commerce College, WANOJA
Tq.Msngrulpir, Dist.Washim
(M.S.) Pin Code- 444402

Master Trainer Sunil Kalle Sir while guiding the special training camp at Lathi

SMT SALUNKABAI RAUT ARTS & COMMERCE COLLEGE * WANOJA
Tq.Mangrulpir, Dist.Washim (M.S.) 444402
Principal